

8 באוקטובר 2026

לכבוד

עו"ד גלי בהרב-מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

דחוף!

שלום רב,

הנדון: הצורך בהנחיית המשטרה לחדול לאלתר מביצוע חיפושים בלתי חוקיים בעירום

שלנו: פנייה מיום 25.6.2025, פנייה מיום 13.11.2025, פנייה מיום 4.3.2026, ערר מיום 13.8.2026;
של המשטרה: מענה מיום 30.6.2025, הודעה על טיפול מח"ש מיום 18.11.2025, מענה נושא תאריך 6.7.2026

הרינו לשוב ולפנות אליך בדחיפות, לנוכח הצורך הדוחק לנקוט בפעולה נחרצת שתביא למיגור התופעה הפסולה, הגואה בשנים האחרונות, של חיפושים משטריים בלתי חוקיים בעירום. רק לפני כשבוע עבר ראש הקהילה היוונית-אורתודוקסית של יפו חיפוש בעירום, לאחר שהעיר לשוטר על יחס מחפיר לרוכב אופניים. מקרה זה הינו האחרון בשורת מקרים של עריכת חיפושים משטריים בלתי חוקיים בעירום בגופם של עצורים, מרביתם מפגינים, לשם ביזוי, השפלה, ענישה והרתעה. כל זאת, באופן החורג בצורה בוטה מסמכויות המשטרה, פוגע בחומרה בכבוד האדם, בזכות פרטיות ולצנעת הפרט ובחופש הביטוי והמחאה, ואף מהווה עבירה פלילית.

לפיכך, נבקשך להנחות את משטרת ישראל באופן ברור וחד-משמעי כי עליה לחדול לאלתר מביצוע חיפושים בלתי חוקיים בעירום, לבטל כל הנחיה שניתנה בדבר עריכת חיפושים בעירום המנוגדת לדין, ולנקוט בצעדים חריפים נגד הדרג הפיקודי האחראי למתן ההנחיה ונגד השוטרים המעורבים בחיפושים בעירום.

הרקע

1. ביום 29.9.2026, נערך חיפוש בעירום בגופו של האב קונסטנטין, ראש הקהילה היוונית-אורתודוקסית של יפו, לאחר שנעצר בעקבות הערה שהעיר לשוטר על יחס מחפיר לרוכב אופניים חשמליים שחלף במקום. כפי שנמסר לראש הקהילה, מעצרו בוצע בגין "הפרעה לשוטר" (יאיר פולדש "ביקשו ממני להוריד את כל הבגדים": הכומר האורתודוקסי של יפו נעצר על הפרעה לשוטר" **הארץ** 5.10.2026).
2. מקרה זה הינו חלק ממגמה ההולכת ומתבססת בשנים האחרונות, של שימוש משטרי בחיפוש פסולים ובלתי חוקיים בעירום מלא או חלקי כאמצעי השפלה, ענישה והרתעת אזרחים ממימוש חופש הביטוי והמחאה שלהם.
3. כבר ביום 25.6.2025 פנינו אליך והתרענו כי משטרת ישראל, ומשטרת מחוז ירושלים בפרט, מבצעת בתקופה האחרונה חיפושים בעירום מלא או חלקי באזרחיות שנעצרו במהלך מחאות. בפניה הוזכרו חיפושים בעירום מלא וחלקי שנערכו בתחנת מוריה במהלך מחאות מול מעון

ראש הממשלה ומול ביתו של השר ניר ברקת בימים 18.6.2025 ו-22.6.2025. ביום 13.11.2025 שבנו ופנינו אליך בעקבות חיפוש בעירום מלא, שנערך אף הוא על ידי שוטרי מחוז ירושלים, אשר בוצע באזרח שנעצר לאחר שקרא קריאות מחאה לעבר השר לביטחון לאומי במהלך אירוע באוניברסיטה העברית. ביום 4.3.2026 פנינו אליך בשלישית בשם מרשנו, מר איתמר גרינברג, בעקבות חיפוש בלתי חוקי, משפיל ומבזה שעבר בעירום מלא בתחנת המשטרה תל אביב צפון, לאחר מעצרו בהפגנה שנערכה יום קודם לכן בכיכר הבימה בתל אביב. ביום 13.8.2026 אף הגשנו לפרקליט המדינה ערר על סגירת תיק המחלוקה לחקירות שוטרים (להלן: **מח"ש**) בעניינו של מר גרינברג, שהינו תלוי ועומד, אשר העתקו נשלח אליך. לנוחותך, ניתן למצוא את כל הפניות והמענים שהתקבלו [באתר האגודה](#).

4. יצוין, כי בנוסף למקרים המתוארים בפניותינו, פורסמו מקרים נוספים של חיפושים בלתי חוקיים בגופם של מפגינים, דוגמת חיפוש בעירום מלא או חלקי שנערך בתחנת מוריה בשני מפגינים שנעצרו ביום 7.1.2026 במהלך הפגנה נגד הממשלה (בר פלג "ארבעה נעצרו בהפגנה נגד הממשלה בירושלים, ואחד מהם עבר חיפוש בעירום" **הארץ** 7.1.2026). המשטרה סירבה למסור את הנתונים בדבר מספר החיפושים בעירום שבוצעו בגופם של מפגינים ועתירת חופש מידע שהוגשה בנושא ביום 27.5.2026 עודנה תלויה ועומדת (עת"מ (י-ם) 78239-05-26 **התנועה לחופש המידע נ' משטרת ישראל**), כך שהיקף התופעה המלא אינו ידוע.

5. לפני מספר חודשים פורסם כי המשטרה תשלם ל-13 מפגינים פיצויים בסך 624 אלף ש"ח בהסדר פשרה, לאחר שנעצרו ועברו חיפוש בעירום שלא כדין. מהפרסומים בתקשורת נלמד כי ההסדר גובש על רקע אי-הסכמתם של גורמים בכירים בפרקליטות וביעוץ המשפטי של המשטרה להגן על המשטרה, משום שהחיפושים נעשו, לטענתם, שלא לצורך ושלא כדין. התיקים כללו מקרים של חיפוש במגע על גופם החשוף של המפגינים ובחינה ממושכת של גופם העירום; הסטה של תחתוניהם על ידי השוטרים; חיפושים מרובים בעירום על אותו המפגין; וכן מקרים בהם המפגינים נדרשו להתפשט לחלוטין, להסתובב עם גבם לשוטר ולכרוע (יהושע (ג'וש) בריינר ובר פלג "בהסכם חריג, המשטרה תפצה 13 מפגינים נגד הממשלה שעברו חיפוש בעירום בירושלים" **הארץ** 22.6.2026; יהושע (ג'וש) בריינר ובר פלג "הפרקליטות התריעה בפני המשטרה: שוטרים מפירים שוב ושוב זכויות עצורים במחאות נגד הממשלה" **הארץ** 10.6.2026).

6. מחומרי חקירת מח"ש בעניינו של מר גרינברג עולה, כי **החיפושים בעירום אינם מהווים יוזמה פרטית של השוטרים בשטח אלא מתבצעים על פי הנחיה**. כך, במזכר מתוך תיק החקירה (מס' סימוכין 107206/2026) מסר מפקד תחנת תל אביב צפון, סנ"צ ליאור עוזר, כי **"בתחנה שלו מבצעים חיפושים בהפשטה מלאה"**. את הדברים אישר השוטר שערך את החיפוש בדו"ח הפעולה, אשר לא טען כי החיפוש שעבר מר גרינברג בוצע בשל חשד שבגדיו התחתונים מסתתרות ראיות, אלא כי ההנחיה היא להעביר כל עצור חיפוש בעירום מלא טרם הכניסה לתא המעצר, "מחשש להסתרה והסלקה של כלי תקיפה שיכול לסכן אותו ו/או את הסובבים אותו" (רס"ר אברהם שלום, דוח פעולה מס' 122626803). כפי שיפורט להלן, **מדובר בהנחיה בלתי חוקית אשר עומדת בניגוד לדין**.

העתק המזכר עם דברי מפקדי תחנת תל אביב צפון מצורף **כנספח א'**.

העתק דוח הפעולה של השוטר שערך את החיפוש מצורף **כנספח ב'**.

חיפוש בלתי חוקיים בעירום

7. על פי חוק, **חיפוש בעירום מלא** ("חיפוש חיצוני") נמצא בסמכותה של המשטרה רק כאשר יש "יסוד סביר לחשוד שבגופו של חשוד נמצאת ראייה להוכחת ביצועה של עבירה או להוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע העבירה" (סעיף 3(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: **חוק החיפוש**)).

8. חיפוש בעירום הינו הליך משפיל ומבזה הכרוך בפגיעה קשה בפרטיותו של אדם ובזכויותיו בהליך הפלילי, ולפיכך על עריכתו להיעשות אך ורק בצמוד להוראות החוק המסמיכות לעריכת חיפוש מעין זה. בהקשר זה נפסק, כי "[...] **מדובר באקט פולשני שיש בו פגיעה של ממש בפרטיותו של אדם ובכבודו**. בשל כך קבע המחוקק **דברים ברורים ביותר באשר לנסיבות שבהן חיפוש כאמור יתאפשר, ואין כל מקום להקלה בכך**" (רע"פ 3829/15 קסאי נ' מדינת ישראל, פסקה 29 לפסק דינה של השופטת ברק-ארז (20.12.2018)).

9. ברובם ככולם של המקרים שבהם נעצרים אזרחים בגין השתתפות בהפגנות או התבטאויות אחרות (וללא קשר לספקות הכבדים הקיימים לגבי עצם נחיצות המעצר במקרים אלו), ברי כי אין כל יסוד סביר לחשוד שהחיפוש בגופם של העצורים יוליד ראייה כלשהי שיכולה לסייע להוכחת ביצוע העבירות שבהן הם נחשדים. כלומר, ברי כי **החיפוש בעירום מלא במקרים אלו מבוצעים בהיעדר סמכות מוחלט ובניגוד לחוק**.

10. בעבר נפסק, כי במקרה שבו אדם נעצר בלי שיכול היה לצפות את מעצרו או להתכונן לקראתו, ומאז שנעצר היה נתון להשגחת שוטרים, וכן במקרה שבו אדם עבר באופן ספונטני עבירה שאינה חמורה, קשה להניח קיומו של יסוד סביר לחשד שעצור מנסה להחביא חפץ אסור בגופו או תחת בגדיו על מנת להכניסו לבית המעצר. כדוגמה למעצר שנעשה בלי שהעצור היה יכול לצפות זאת, הזכיר בית המשפט מקרה של מעצר בעקבות השתתפות בהפגנה (ת"א (י-ס) 35744-12 דורפמן נ' מדינת ישראל – משטרת ישראל פסקה 50 (22.2.2015)).

11. ביחס לאותם מקרי מעצר ספונטניים, פסק בית המשפט כך:

"אם אין יסוד סביר לחשד שינסה להכניס חפץ אסור אל בית המעצר, לא יכולה להיות סיבה, הנחה או חשד אשר יצדיקו עריכת חיפוש חזותי של גופו העירום של האסיר, בעודו מופשט מכל בגדיו, לרבות בגדיו התחתונים. בוודאי שלא יכולה להיות הצדקה לשלב ההתכופפות, המשפיל במיוחד. באותם מקרים, אין סיבה שלא להסתפק בחיפוש הנערך לאחר הסרת בגדים עליונים (מעיל, סוודר וכדומה). אף עריכת החיפוש בעוד האסיר לבוש רק בבגדיו התחתונים, אינה בהכרח מוצדקת בכל בדיקה. אולם את השאלה אלו בגדים יידרש האסיר לפשוט לצורך החיפוש, יש לבחון בכל מקרה לפי נסיבותיו תוך מתן משקל להכרח לשמור על כבודו של האסיר ולא לקבוע כללים גורפים המתעלמים מנסיבותיו של כל אסיר ואסיר" (שם).

12. החיפוש היחיד שמותר לערוך בעת מעצר או קבלת עצור בתחנת המשטרה הוא **חיפוש על פני גופו של אדם, בבגדיו או בכליו**, שאינו כולל חיפוש חיצוני או פנימי (סעיף 22(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969). על פי נוהל אגף המבצעים ואגף חקירות ומודיעין, "חיפוש על גוף אדם" (נוהל מס' 01.01.01 מיום 17.6.2024) (להלן: **הנוהל**),

סמכות זו תופעל בהלימה למטרת החיפוש, "...לשמור על ביטחון המעוכבים והעצורים, כמו גם על ביטחון השוטרים..." (סעיף 5 לנוהל). במסגרת ההחלטה על היקף החיפוש על פני הגוף, הנע בין טפיחות על הבגדים ועד האפשרות הפוגענית שהעצור יאלץ להישאר בבגדיו התחתונים, **הנוהל קובע שיש לשקול רשימת שיקולים**, הכוללים, בין היתר, את נחיצות הסרת הבגדים למימוש מטרת החיפוש והאפשרות להשיג את המטרה בדרך פוגענית פחות, כדוגמת טפיחות על הבגדים; חומרת העבירה, אופיה והמסוכנות הנשקפת מביצועה; האפשרות כי העצור יחזיק חפץ כדוגמת סכין, אגרופן או כל חפץ אחר אשר יש בכוחו לפגוע בכל מי שיבוא עמו במגע; השתייכות של העצור לארגון פשיעה; ועוד (סעיף 8 לנוהל).

13. במקרים שבהם נעצרים אזרחים בגין השתתפות בהפגנות או התבטאויות אחרות, ובוודאי שבמקרים שתוארו בפניותינו, ברור כי שקילת השיקולים הקבועים בנוהל היתה אמורה להביא בהכרח למסקנה כי יש צורך בחיפוש שטחי בלבד, ובוודאי שלא נדרשה הסרת בגדים חלקית, לא כל שכן מלאה (שכאמור, אינה בסמכות המשטרה בנסיבות שבהן לא מתקיימים תנאי סעיף 3(א) לחוק החיפוש), לאור העדר הפוטנציאל למסוכנות, טיב העבירה והנסיבות. בנסיבות אלו, גם עריכת חיפושים בעירום חלקי – כאמור, אפשרות החיפוש הפולשנית ביותר על פי הנוהל – הינה בלתי מידתית ובלתי סבירה באופן קיצוני, באופן המעיד על שימוש לרעה בסמכות.

14. העובדה שבמקרים אלו בוצעו חיפושים בעירום מלא או חלקי מעוררת חשש כבד, כי תכליתם של החיפושים היתה ענישתית והרתעתית, כאשר **החיפוש שימש כאמצעי לענישה, ביוזם, השפלה והרתעה מפני השתתפות במחאות או התבטאויות אחרות שאינן לטעמים של השוטרים**. פרקטיקה בלתי חוקית זו פוגעת בראש ובראשונה בזכויות החוקתיות לכבוד האדם, לפרטיות ולצנעת הפרט. בנוסף, פוגעים החיפושים בעירום בחופש הביטוי והמחאה ומהווים אפקט מצנן על מימושו; הן של האזרחים שעברו חיפוש, מרביתם מפגינים, והן של הציבור כולו, שלומד מהתנהלות המשטרה, כי יציאה לרחובות או אפילו הערה לשוטר גס רוח הינן פעולות אסורות שסופן בענישה גופנית.

15. בהקשר זה יצוינו דברי הביקורת שמתחה שופטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו, עינת יאהב, על החיפוש בעירום שנערך בגופו של מר גרינברג, לאחר שביטלה את מעצר הבית שהושת עליו במסגרת דיון בערר שהגיש על תנאי שחרורו ממעצר:

"העורר טוען כי בוצע עליו חיפוש בעירום במקום חשוף לעין כל ובכך נפגעה פרטיותו וכבודו והכל בניגוד לחוק יסוד כבוד האדם. אומר כי לא ראיתי התייחסות לכך בדוחות הפעולה אלא למעט אמירה כללית ואומר שאם אכן כך היה הדבר **חמור מאוד העניין בעיניי, שכן לא ייתכן שאדם המבצע פעולה או מחזיק בדעה שונה חריגה ככל שהאחר חושב כך, ענין זה נותן רשות לבעלי הסמכות והחוק לבצע פעולות שהינן בניגוד לחוק**" (ע"ק (ת"א) 7818-03-26 גרינברג נ' תחנת משטרה – לב תל אביב (5.3.2025)).

16. לצד הפגיעה בזכויות חוקתיות, החיפושים בעירום אף מהווים שורה של עבירות פליליות, לרבות שימוש לרעה בכוח המשרה (סעיף 1280(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**)); מעשה מגונה (סעיף 348 לחוק העונשין); והטרדה מינית (סעיפים 3 ו-5 לחוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998) (לפירוט נוסף בנושא ראי הערר בעניינו של מר גרינברג מיום 13.8.2026 באתר האגודה, בקישור שצורף לעיל).

17. יצוין, כי בגין מספר מקרים של חיפוש בעירום, פתחה מח"ש בחקירה פלילית. במקרה מיום 7.1.2026 שהוזכר לעיל, בו שני מוחים שהפגינו נגד מדיניות הממשלה עברו חיפוש בעירום מלא או חלקי, הורתה השופטת שרון לארי-בבלי למח"ש "לבחון מדוע הופשטו המשיבים [...] אשר לא היה לדידי מקום לחפש עליהם בעירום" (בש"ע (י-ם) 19699-01-26 **מדינת ישראל נ' דולגופולסקי** (7.1.2026)).

18. יצוין, כי הנוהל מציב דרישה ברורה לשמור על פרטיותו וכבודו של האדם שעובר חיפוש, ולפגוע בזכויות אלו במידה הפחותה ביותר האפשרית. זאת, כחלק ממטרת הנוהל בסעיף 2, בתיאור הכללי של הנוהל בסעיף 1, בסעיף 7, וכן בסעיף 9 העוסק באופן עריכת החיפוש, אשר קובע כי "חיפוש על גוף אדם המתבצע במקום משמורת ייערך במקום סגור תוך כדי הקפדה, עד כמה שניתן על שמירת כבודו ופרטיותו". דרישה זו לא התקיימה לפחות בחלק מהמקרים. כך למשל, בפנייתנו מיום 25.6.2025 מתוארת סיטואציה בה השוטרת שערכה את החיפוש פתחה את דלת החדר בעוד העצורה טרם סיימה להתלבש, וסיטואציה נוספת בה נערך חיפוש בחדר חשוף לעיני אנשים מחוץ לבניין ובתוכו. הפנייה והערר בעניינו של מר גרינברג (מהימים 4.3.2026 ו-13.8.2026) מתארים חיפוש משפיל בעירום מלא ותוך דרישה לכרוע שנערך בחדר ובו שני חלונות פנימיים, המשקיפים לתוך התחנה, כאשר מרשנו הבחין ששוטרת היתה נוכחת בצד השני. יצוין, כי במענה המשטרה לפנייה בעניינו של מר גרינברג מיום 27.8.2026 (נושא תאריך 6.7.2026) נמסר, כי "בעקבות פנייתך, נקבע כי מעתה כלל החיפוש על עצורים בתחנת ת"א-צפון יבוצעו בחדר ייעודי ונפרד, הכולל דלת אטומה באופן המבטיח שמירה מיטבית על פרטיות", וזאת על אף שבד בבד עם דברים אלו, נטען באותו מכתב כי "החיפוש בוצע בחדר ייעודי ופנימי, וללא גישה של אף גורם לחדר".

19. כאמור לעיל, מדברי ראש תחנת תל אביב צפון ומן האמור בדוח הפעולה של השוטר שערך את החיפוש בגופו של מר גרינברג עולה, כי **קיימת הנחיה לערוך חיפוש בעירום מלא בכל עצור** טרם הכניסה לתא המעצר. ככל שהנחייה גורפת כאמור אכן קיימת, הרי שהדבר חמור ביותר, שכן הנחייה שכזו עומדת בניגוד מפורש לחוק, המחייב כאמור חשד סביר לצורך עריכת החיפוש, ובניגוד לנוהל הקובע כי היקף החיפוש על הגוף ייקבע כתלות בשורת שיקולים שיש לשקול בכל מקרה קונקרטי. ברי, אם כן, כי יש להורות על ביטולה המידי של ההנחיה, וכן לנקוט בצעדים חריפים נגד הדרג הפיקודי האחראי לה. בערר בעניינו של מר גרינברג מיום 13.8.2026 ציינו, כי יש צורך בחול במיצוי הדין הפלילי עם השוטרים המעורבים בחיפוש שנערך במר גרינברג, ובכלל זה יש לבחון את אחריותו הפלילית של מפקד התחנה. בטיפול במישור הפלילי אין כדי לאיין את הצורך בנקיטת צעדים נוספים נגד המפקדים והשוטרים המעורבים בחיפוש בעירום – משמעתיים, מינהליים, פיקודיים וכיו"ב.

לסיכום

20. לאור כל האמור לעיל, נבקש להנחות את משטרת ישראל באופן ברור וחד-משמעי כי עליה לחדול לאלתר מביצוע חיפוש בלתי חוקיים בעירום. במסגרת זאת, יש להורות על ביטולה המידי של כל הנחיה שניתנה בדבר עריכת חיפוש בעירום העומדת בניגוד לדין.

21. בנוסף, ולצורך מיגורה של התופעה הפסולה, נבקש לדרוש מהמשטרה לנקוט בצעדים חריפים נגד הדרג הפיקודי האחראי למתן ההנחיה ונגד השוטרים המעורבים בחיפוש בעירום.

22. נודה על תשובתך המהירה.

בברכה,

ניצן אילני, עו"ד

אלזה בונייה, עו"ד

העתקים:

עו"ד עמית איסמן, פרקליט המדינה

רב-ניצב דני לוי, מפכ"ל משטרת ישראל

ניצב עירן נהון, היועץ המשפטי למשטרת ישראל